

Macron kutyaszorítóban

2025 október 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Merre tovább, Franciaország?

Három táborra szakadt a francia politika, az ingatag kormányok képtelenek megoldani a sokasodó problémákat, Emmanuel Macron elnök pedig kapaszkodik a székébe. Az embereknek egyre inkább elégük van a politikai elitből,

a megszorításokból és a romló közbiztonságból.

Nehéz lépést tartani a francia belpolitikával, a múlt hét is újabb „miniszterelnök-áldozatot” szedett. Az addig sem éppen sikert sikerre halmozó Emmanuel Macron államf? kálváriája tavaly júniusban kezd?dött, amikor pártja elvesztette az európai parlamenti választásokat. Az els? helyet akkor a jobboldali Nemzeti Tömörülés (RN) szerezte meg 31,7 százalékkal, Macron Együtt (Ensemble) nev? szövetsége pedig – nagyot bukva – 14,6 százalékot kapott.

Az államf? erre feloszlatta a Nemzetgy?lést, és júliusra el?re hozott választásokat írt ki. Nem sokat segített rajta: a legtöbb mandátumot a széls?baloldali Új Népfront (NFP) szerezte meg, Macronék jócskán meggyengülve a másodikat, a harmadikat pedig a Jordan Bardella vezette – ugyanakkor els?sorban államf?jelöltjér?, Marine Le Penr?l ismert – Nemzeti Tömörülés, a parlament pedig háromosztatúvá vált. Tavaly szeptemberben Macron a jobbközép Michel Barnier-t bízta meg kormányalakítással, ám a kabinet már az év vége el?tt elvesztett egy bizalmi szavazást. Barnier-t a centrista François Bayrou követte a miniszterelnöki székben, és valamivel tovább is maradt benne. De azért nem sokkal, mivel szeptember elején elvesztette a saját maga által kért bizalmi szavazást, a tervezett 44 milliárd eurós költségvetési megtakarítási csomag nyomán. Ekkor került képbe a baloldali Sébastien Lecornu, aki egyébként védelmi miniszter volt az el?z? kormányban.

? október ötödikén alakította meg a kormányát, amelynek összetételét kemény kritikák érték az ellenzék?, a miniszterek többsége ugyanis ugyanaz, mint az el?z? kabinetben. Másnap már le is mondott. A két kormány hasonlósága, valamint a korábbi liberális pénzügyminiszter, Bruno Le Maire visszatérése védelmi miniszterként lehet?séget adott a jobbközép Republikánusoknak, hogy a koalícióból való kilépéssel fenyeget?zzenek – mutatott rá lapunknak Soós Eszter Petronella Franciaország-szakért?.

– Világossá vált, hogy a miniszterelnök a hét folyamán így vagy úgy megbukhat, igyekezett ezt megelőzni, és hétf? reggel maga mondott le – tette hozzá. Sébastien Lecornu azt tanácsolta Emmanuel Macronnak, ne írjon ki el?re hozott törvényhozási választásokat, hanem miel?bb nevezzen is új kormányf?t. Ez az államf? néhány nappal kés?bb meg is tette, szombaton újra Lecornut kérte fel.

– A 2024-es el?re hozott választáson a franciák nem adtak egyetlen politikai er?nek sem abszolút többséget, ennek következtében senki sem tud egyedül kormányozni, a koalíciók ingatagok – emlékeztetett Soós Eszter Petronella a kialakult helyzet hátterére. Mint mondta, a pártok között a gazdaságpolitikai kérdésekben, például a nyugdíjreform ügyében gyakorlatilag áthidalhatatlanok a különbségek, ráadásul közeledik a 2027-es elnökválasztás, így a politikusok egyre kevésbé kompromisszumra és egyre inkább a versenyre és a konfliktusra törekednek. A francia politika háromosztatúságát emelte ki lapunknak Thibaud Gibelin, a Mathias Corvinus Collegium francia vendégkutatója is, aki szerint egyértelm?en látszik, hogy az államf? táborá hanyatlik, miközben bal- és jobboldalról is n? rajta a nyomás. Sébastien Lecornu kormányalakítási kísérletével kapcsolatban úgy fogalmazott, a politikusnak egyensúlyoznia kellett Macron táborá, a Republikánusok és a balközép Szocialisták (PS) között is, két hét alatt egy az el?z?höz nagyon hasonló kabinetet hozott össze. A francia gazdaság stagnál, n?nek az adóterhek – a közvéleménynek egyre inkább elege van a politikai elit?, és az újabb megszorítások fenyegetéséb?l.

Soós Eszter Petronella szerint semmilyen garancia nincs arra, hogy az újabb kabinet stabil lesz.

– Még ha most sikerül is megegyezniük, a korábbi kormányokhoz hasonlóan ez is könnyen megbukhat. Néhány hét vagy hónap stabilitás elképzelhet?, de az önkormányzati és elnökválasztások közeledtével várhatóan ismét feler?södnek a konfliktusok. Ebben a helyzetben senkinek sem érdeke túlságosan szorosan köt?dni a mind népszerűtlenebb Macronhoz és a centrista tömbhöz – magyarázta a szakért?.

Tizenhét hónappal a következő elnökválasztásig teljesen megjósolhatatlan, hogyan alakul Emmanuel Macron ciklusának vége Thibaud Gibelin szerint.

– Egyfel?l az alkotmány védi az elnököt, akinek kiterjedt jogosítványai vannak, és a parlamentben négyötödös többség kell az elmozdításához, másfel?l viszont Macron elszigetel?dése egyre nyilvánvalóbb – jegyezte meg. – A 2017-es elnökválasztáson nagyon kényelmes többséggel diadalmaskodott, le akarta gy?zni a bal- és a jobboldali széls?séget, ehhez képest most ? a f? hajtóer? a Nemzeti Tömörülés és a baloldali Engedetlen Franciaország (LFI) er?södése mögött is. A megmaradt jobb- és balközép szavazók pedig elhagyják a centrista konszenzust, és a radikálisokhoz pártolnak át, miközben egyik centrista kormány váltja a másikat, és ugyanazt a politikai irányvonalat követi – fejtette ki. Thibaud Gibelin úgy fogalmazott: az általános frusztráció fókuszában Macron áll, rajta töltik ki az emberek több évtizedes elégedetlenségüket a stagnálás, a gazdasági egyenl?tlenségek, az egyre romló

közbiztonság, a bevándorlás, sőt a nemzetállamot háttérbe szorító uniós politikák miatt is.

Egy esetleges el?re hozott választás valószínűleg újabb katasztrófa lenne a centristáknak és gy?zelem az RN-nek, ezért is valószínűtlen a francia szakért? szerint, hogy Emmanuel Macron újra a szavazóurnákhoz küldené honfitársait. Ugyanakkor ha még másfél évet kell várakozniuk a franciáknak a változás érdemi esélye nélkül, az még feszültebb helyzetet és a centrista tábor – és ezáltal a „macronizmus” – teljes megsemmisülését eredményezheti, figyelmeztetett.

A francia bal- és jobbközép politikai elit küszködéséb?l okkal feltételezhetjük, hogy a hatalomból mindeddig kiszorított, ám egyre sikeresebb Nemzeti Tömörülés is profitálhat.

– A jelenlegi felmérések szerint a Nemzeti Tömörülés és szövetségesei kb. 35 százalékon állnak, míg minden más párt húsz százalék alatt, de inkább 15 százalék körül. Ez stabil pozíciót jelent Marine Le Pennek, de nem garantál abszolút többséget. A francia választási rendszerben az nyer, aki a két forduló közötti szövetségeket jobban ki tudja használni. Nem véletlen, hogy Le Penék nyitnak a mérsékelt konzervatív jobboldal felé, hogy b?vítség szövetségi hálójukat – magyarázta Soós Eszter Petronella. Kérdésünkre, milyen mozgástere van az RN-nek annak árnyékában, hogy egy pártfinanszírozási ügy miatt Marine Le Pen bírósági ítélet tiltotta el attól, hogy elinduljon a 2027-es elnökválasztáson, a szakért? elmondta, a fellebbviteli tárgyalás jövő januárban kezdődik, a másodfokú ítélet nyárra várható, ebb?l derül majd ki, hogy Le Pen indulhat-e.

– Ha addig el?re hozott nemzetgy?lési választást tartanak, várhatóan elindul, a jelöltsége elutasítása esetén pedig per lesz, és ha tudja, viszi az ügyet az Alkotmánytanács elé. Ott alkotmányértelmezés dönthet arról, hogy a közügyekt?l való eltiltás el?zetes végrehajtása mennyiben egyeztethet? össze az alkotmánnyal – fejtette ki.

– A Nemzeti Tömörülésre minden eddigénél inkább úgy tekintenek a franciák, mint arra a politikai er?re, amit még nem próbáltak ki – mutatott rá Thibaud Gibelin. Úgy látja: a párt eddig elszenvedett kirekesztettsége is el?nyére válhat, hiszen az elhasználdott alakulatokkal szemben ?k meg?riztek bizonyos politikai szűzességet, a többség szemében a népszerűtlen mainstream támadásai csak szimpatikusabbá teszik ?ket. A szakért? szerint a RN mindazon szavazók támogatását keresi, akiket szintén aggasztanak olyan kérdések, mint a nemzeti szuverenitás, a biztonság, a társadalmi igazságosság és a közrend. Els?sorban a republikánus szavazókra pályáznak, de a még mindig balra szavazó munkásokra, alkalmazottakra is. Megjegyezte, kényes helyzetben vannak, hiszen ha elvesztik radikális jellegüket, azzal csökkentheti az értéküket a jelenlegi nagyon bizonytalan körülmények közepette.

A francia politikai helyzet tehát az elmúlt napokban sem lett világosabb, és egyre több a nyitott kérdés. Emmanuel Macron mostanra elvesztette tényleges támogatottságát, valószínűtlen, hogy kockáztatná a hatalmát – csak hogy ennek az az ára, hogy Franciaországnak még egy darabig biztosan nem lesz épkézláb kormánya. Macron mell?l pedig sorra állnak ki egykori szövetségesei: els? miniszterelnöke, Édouard Philippe például azt mondta, az államf?nek fel kell végre kérnie egy kormányf?t, aki képes keresztülvinni az új költségvetést, majd ha ez sikerült, jöhet az el?re hozott elnökválasztás. Macron ebb?l az els? lépést nem tudja, a másodikat vélhetően nem is akarja megtenni.

?ry Mariann

www.demokrata.hu

Ajánló